Զ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 16465 10 Şinci Tişrin 1936 ԳԻՆ 4 ՂՐՈՒՇ ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ 10 ՆՈՅ. 1936

AREVELK
Siyasî, iktisadî ve edebî yevmî gazete
Galata, Tünel itisalinde, Billur sokak No. 10

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

	ՎԵՑԱՄՍԵԱՅ	ՏԱՐԵԿԱՆ
Թուրքիա	700 ղր.	1400 ղր.
Արտասահման	110 Ֆր.	200 Ֆր.
Ամերիկա	9 տոլար	15 տլր.

AREVELK
ԱՐԵՒԵԼՔ

ՀԵՌԱՁԱՅՆ 40852 ԱՆԿԱԽ ՕՐԱԹԵՐԹ Telefon 40852

ՀԱՍՑԷ.— Գալաթիա, Թիւնէլի բոլ Պիլլուր փողոց, թիւ 10

AREVELK
Quotidien Armenien Politique
Economique Litéraire
Galata B. P. 1203

ԽՄԲԱԳՐԱՊԵՏ
ԽՈՐԷՆ ՃԱՄՃԵԱՆ

ՄԱԼՏՐԻՏ ՃԳՆԱԺԱՄԻ ՄԷՋ

ԿԱՌԱՎԱՐԱԿԱՆՔ ՀԵՐՈՍԱԲԱՐ ԿԸ ԴԻՄԱԴՐԵՆ

Ազգայնականները անխնայօրէն կը ռմբակոծեն մայրաքաղաքը, ՈՐՈՒՆ ԾԱՅՐԱՄԱՍԵՐԸ ԳՐԱՒՈՒԱԾ ԵՆ

Վճռական լուրեր կը պակսին Մատրիտի դին. գործողութեանց մասին։ Ամէն պարագայի սխալ է որ մայրաքաղաքը ամբողջովին գրաւուած է ազգայնականներու կողմէ, ինչպէս գրած էին կարգ մը թերթեր։ Սակայնեւայնպէս ազգայնականները արդէն իսկ մտած են մայրաքաղաքը և գրաւած համալսարանական թաղամասը։

Հակառակ կառավարականներուն կատաղի դիմադրութեան, ազգայնականները ապահով կը թուին յաղթանակէն։ Արդարեւ գօր. Ֆրանքօ, դաշնաւորներու միջոցաւ երկու յայտարարութիւններ ուղղած է մայրաքաղաքի բնակիչներուն։ Ասոնցմէ մին կ'ըսէ.— «Մատրիտցիներ՝ Մատրիտ պիտի փրկուի։ Հանդարտ եղէք և կրակի գիծէն հեռու կեցէք։ Ձեր դաղաքը տուները պահեցէք։ Կարգապահ ազգասէր ջոկատները պիտի պաշտպանեն ձեզի։ Պատճառ չկայ որ ոեւէ մէկը խուճապի մատնուի։ Մենք միայն ռմբագործները պիտի պատժենք։ Զգեցէ՛ք ձեր զէնքը և մի հետեւիք ձեզ խաբողներուն։ Մեզի՛ միացէք «կեցցէ՛ Սպանիա» պոռալով»։

Երկրորդ յայտարարութեան մէջ ալ ըսուելէ վերջ թէ՝ Մատրիտ ինկալու վրայ է կիներուն, տղոց և ծերունիներուն կը յանձնարարուի ապաստանիլ դեսպանատուները, որոնք չպիտի ռմբակոծուին։ Ստորեւ կուտանք հասած վերջին հեռագրերը.—

ԴԷՊԻ ՄԱՏՐԻՏԻ ԿԵԴՐՈՆԸ

ՓԱՐԻԶ 9.— Բազմաթիւ քաղաքապահներ ամրացած են արքայական պարքին մէջ, ուրկէ կատաղի դիմադրութիւն մը կը կատարեն ազգայնականներուն առաջխաղացման։

ՓԱՐԻԶ 9 — Պատերազմը ամէնաբուռն կատաղութեամբ կը շարունակէ Մատրիտի շուրջ և արտաքին արուարձաններուն մէջ։ Ազգայնականներ վեց զօրասիւներ անցած են Մանզանարէսը և կը յառաջանան դէպի քաղաքին կեդրոնը։ Ռումբ մը ինկած է Ֆրանս. դեսպանատան վրայ, սակայն և այնպէս մեծ վնասներ չի կան։ 25000 քաղաքապահներ, բուռն գնդակոծումի մը անցած են Մատրիտի հիւսիսարեւմտակողմը։

ՄԱՏՐԻՏ ԱՆԽՆԱՅ ԿԸ ՌՄԲԱԿՈԾՈՒԻ

ԼՈՆՏՈՆ 9.— Զօր. Ֆրանքօ անթէլով յայտարարած է որ մտադիր է անխնայ ռմբակոծել մայրաքաղաքին կեդրոնը, եթէ Մատրիտ դիմադրէ տակաւին։ Ու կը յանձնարարէ ոչ պատերազմիկներուն ապաստանիլ հիւսիսարեւմտակողմը։

Միւս կողմէ երէկ օրուան ամբողջ տեւողութիւն ռմբակոծուած է քաղաքը։ Ռումբեր ինկած են արքայական պալատին վրայ։ Գլխաւոր դէնքերը կը բոցավառին։]

ԹՇՆԱՄԻՆ ՀՊԻՏԻ ՄՏՆԷ...

ՄԱՏՐԻՏ 9.— Ցաջողութեամբ պսակուած է հանրապետականներու յարձակումը։ Քաղաքապահները յաջողած են ամրացնել Քարապանխէլի և Վիլլավէրտօյի դիրքերը և նոյնիսկ թեթեւօրէն առաջացած են մայրաքաղաքին արեւմտակողմը։ Քաղաքապահներ կ'ըսեն.—«Թշնամին Մատրիտի դուռները կը բախէ, սակայն չպիտի կրնայ ներս մտնել»։

Պաշտօն. շրջանակները բացարձակ լռութիւն կը պահեն։ Ժողովուրդն ալ կը պահէ պաղարիւնը։ Դիշերը ըմբոստները փորձած են շրջանակի շարժում մը կատարել Պատիլլա, Փօչուէլօ և Հիւմէրա գաւառներու միջեւ, սակայն կառավարականները յաջողութեամբ դիմադրած են ասոր։ Տեղ տեղ ամրոցներ կը բարձրանան Մատրիտի շուրջ։

ՔԱԹԱԼՕՆԻԱՅԷ ՕԳՆՈՒԹԵԱՆ ԿԸ ՓՈՒԹԱՆ

ԼՈՆՏՈՆ 9.— Սալամանքի Բէօյթէրի թղթակիցը կը հաղորդէ որ Քաթալոնիայէ օդնական ուժեր հասած են Մատրիտը պաշտպանողներուն։ Կառավարութիւնը վերջնապէս հաստատուած է Վալանսիոյ մէջ։ Դահլիճը ապրիլի նիստը դումարած է այս քաղաքին մէջ։

ԸՄԲՈՍՏՈՒԹԻՒՆ ՄԱՏՐԻՏԻ ՄԷՋ

ՎԱԼԼԱՏՕԼԻՏ, 9.— Կը հաղորդուի որ քաղաքապահ ուժերը ըմբոստացած է Մատրիտի մէջ և գրաւած արքայական պալատը։ Այս լուրը դեռ հաստատուած տակաւին։

ՍԱԼԱՄԱՆՔԱ, 9.— Վալլօսի անթէլը ծանուցանեց որ քաղաքապահները, որ ըմբոստացած են Մատրիտի մէջ, այնտեղ կորովի կերպով կը դիմադրեն։ Ուժերու դէմ, մանաւանդ քաղաքին հիւսիսի թաղամասի մէջ։

ԱԶԳԱՅՆԱԿԱՆՆԵՐՈՒ ՑԱՋՈՂՈՒԹԻՒՆԸ

Զօր. Մոլայի բանակատեղիէն Նոյ. 9 թուականով կը հեռագրեն թէ ազգայնականները սաստիկ պատերազմներէ յետոյ գրաւած են Մատրիտի հիւսիսարեւմտեան ամրոցները։ Թաղամասը և Թոլէտոյի ու Սէկովիա կամուրջները կը բախէ, սակայն չպիտի կրնայ ներս մտնել։

Պաշտօն. շրջանակները բացարձակ լռութիւն կը պահեն։ Ժողովուրդն ալ կը պահէ պաղարիւնը։ Դիշերը ըմբոստները փորձած են շրջանակի շարժում մը կատարել Պատիլլա, Փօչուէլօ և Հիւմէրա գաւառներու միջեւ, սակայն կառավարականները յաջողութեամբ դիմադրած են ասոր։ Տեղ տեղ ամրոցներ կը բարձրանան Մատրիտի շուրջ։

ԿԻՆԵՐՈՒ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

ԼՈՆՏՈՆ, 9.—Մատրիտի պաշտպանութեան մէջ կիները ըմբոստներուն վրայ եռացած ջուր և իւղ կը թափեն։

Երէկ Մատրիտի կեդրոնը ըմբոստներուն արձակած ռումբերէն 200 մ եռած և վիրաւորուած են։

ԿԱՌԱՎԱՐԱԿԱՆՆԵՐԸ ԿԸ ԴԻՄԱԴՐԵՆ

ՄԱՏՐԻՏ, 9. | Հանրապետական զեկոյց մը կ'ըսէ.—Ետ մղուեցաւ ըմբոստ ուժերու ցարձակողականը Ասթուրեան նահանգներու մէջ Էսքինոզա Մոնթէրոզայի դիմ։

»Ռանարիոս» յաջանաւը ռմբակոծեց Ալբժրիան, առանց ոեւէ զոհ պատճառելու։ Արակոնի շրջանին մէջ քաղաքապահները որ ապաստանած են Հիւէսքայի մէջ, նոր առաջացում մը կատարեցին։

Մատրիտի հարաւակողմը ըմբոստները իրենց բոլոր զօրագունդերով յարձակեցան երէկ առաւօտ կառավարականներուն վրայ։

Այս վերջինները երեկոյին հակայարձակում կատարեցին և վերստին ձեռք ձգեցին իրենց բոլոր դիրքերը։

Մատրիտի հարաւ—արեւմտակողմը՝ ըմբոստներու բոլոր յարձակումները ձախողեցան։ Թշնամին լուրջ վնասներ կրեց։

ԹԱՂԱՊԵՏԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴԻՆ ՆԻՍՏԵՐԸ

ՄԱՏՐԻՏ, 9.—Թաղապետական խորհուրդը չարունակաբար նիստը դումարէ ապահովելու համար դործունէութիւնը հանր. զոլոր սպասարկութիւններուն, որոնք խիստ կանոնաւորաբար կ'աշխատին։

Ընկերվարական Ռէտոնտո կը նախագահէ թաղ. խորհուրդին։

ԱԶԳԱՅՆԱԿԱՆՆԵՐՈՒ ԳՐԱՒՈՒՄՆԵՐԸ

ՍԱԼԱՄԱՆՔԱ, 9.—Ազգայնական զեկոյց մը կ'ըսէ.—Մատրիտի հարաւակողմը, ազգայնականները առաջացան, գրաւելով Քատէ Քամպօն, Մանզանարէսի հովիտը և մայրաքաղաքին արտաքին արուարձանները։

150 գերիներ բռնուեցան Քարապանխէլի հիւանդանոցի գրաւման ընթացքին։

Թէրուէլի ճակտին վրայ, ետ մղուեցան հանրապետականներու յարձակումները։

Սօրիայի նահանգին մէջ, ազգայնականները գրաւած են Քասթէժոն տէ Հէնարօսի գիւղը։

Էսքօրիալի ճակտին վրայ ազգայնականները գրաւած են Նավա Մոնթիլլան։

ԱԶԳԱՅՆԱԿԱՆՆԵՐԸ ՄԱՏՐԻՏ ՄՏԱՆ

Վարէլյայի ընդհ. բանակատեղիէն Նոյմ. 9 թուականով կը հեռագրեն Հավասի.—Խուսափելով Աօլէտոյի և Սէկովիայի կամուրջներէն, որոնց վրայ ուժանակ զետեղուած է, ազգայնականները անցան Մանզարանօս գետը լաստերով։

Ազգայնական հրետանին, որ հաստատուած է այս երկու կամուրջներուն միջեւ, անընդհատ կը ռմբակոծէ Թոլէտո կամուրջին բանակատեղին, ուր բազմաթիւ տուներ բոցերու մէջ են։

Թոլէտոյի կամուրջին մօտ, կառավարականները ամրացած են պէթոնաւոր և փշաթելերով պաշտպանուած երեք շարքանի խրամատներու մէջ։

Ազգայնականները կատարելապէս զինուած չորս զօրաբաժիններու տէր են։ Կառավարականները աւելի քան 60 հազար պատերազմիկներ ունին, բայց քիչ թնդանօթներու տէր են։

Ազգայնականներու ջանքը կը կեդրոնանայ մասնաւորաբար Մատրիտի հիւսիս—արեւելեան մասին վրայ, ուր կառավարական պաշտպանութեան միջոցները աւելի դժուարին են։

Սակայն այս շրջանին մէջ կառավարականները չարունակաբար հակայարձակումներ կը մղեն։ Անանկ որ դժուար է գիտնալ թէ ազգայնականները իրապէս մտա՞ծ են հիւսիս—արեւմուտքէն։

Ամէն պարագայի կառավարականները զօրեղապէս ամրացած են և բուռն կերպով կը դիմադրեն ճակատի մը վրայ։

ՄԱՏՐԻՏԸ. ՊԱԲՏՊԱՆԻՉՆԵՐՈՒ ՀԵՐՈՍՈՒԹԻՒՆԸ

ՄԱՏՐԻՏ, 9։—Հավասէն.— Մատրիտը պաշտպանողներու հերոսութիւնը կը հաստատէ հետեւեալ դէպքը.—

Երէկի Քարապանխէլի պատերազմի ընթացքին, ըմբոստ հրետանիի սաստիկ ռմբակոծումը բորոյալքած էր կառավարականները։ Բայց համայնավար պետ մը հրամայեց,—«Այժմ պատրաստ ենք յարձակելու»։

Անմիջապէս հանրապետականները յարձակողականի անցան Միջազգայնականը երգելով։

Այն ատեն վեց թշնամի թանքեր երեւցան անոնց առջեւ, Երիտասարդ քաղաքապահ մը այն ատեն առաջ նետուեցաւ և հրաշքով ազատելով մարտկոցներու գնդակներէն, յաջողեցաւ մօտենալ թանքերուն, որոնց դէմ բազմաթիւ ձեռնառումբեր արձակեց։

Ձեռնառումբերը վնասեցին չորս թանքերը։ Երկու ուրիշներ չարունակեցին իրենց առաջացումը, բայց երիտասարդ քաղաքապահին ընկերները իրենց կարգին յարձակողականի անցան և ետ մղեցին թշնամին։

ՄԱՏՐԻՏ ԲՈՑԵՐՈՒ ՄԷՋ

ՄԱՏՐԻՏ, 9.—Առաւօտուն ժամը 8էն ի վեր բուռն ռմբակոծման մը ենթարկուեցաւ։ Ռումբեր ինկան գլխաւոր փողոցներուն մէջ քաղաքը, Ցատկանշական են վնասները։ Ցայտնի չէ դեռ զոհերուն թիւը։

Խօսելով ռմբակոծման մասին, Բէօյթէրի մասնաւոր թղթակիցը տեսած է որ ռումբեր ինկան արտաքին նախարարութեան պաշտօնատան շուրջ և հին թաղամասեր։

Ազգայնական օդանաւեր արձակեցին յայտարարութիւններ, որոնք կ'ըսեն թէ պիտի խնայուին բոլոր կիներուն և տղոց, ինչպէս նաև դեսպանատուններուն։

ԲՈԼՈՐ ՅԱՐՁԱԿՈՒՄՆԵՐԸ ԵՏ ՄՂՈՒԱԾ

ՄԱՏՐԻՏ, 9.—Պաշտպանողական խորհուրդը պաշտօնապէս կը ծանուցանէ որ ըմբոստներու բոլոր յարձակումները ետ մղուած են։

Կառավարական ուժերը վերստին ձեռք ձգած են բոլոր դիրքերը՝ որոնք պարպուած էին երէկ ըմբոստներու ճնշումին ներքեւ։

ՎԻԵՆՆԱՅԻ ԽՈՐՀՐԴԱԺՈՂՈՎԸ

ԵՐԷԿ ԳՈՒՄԱՐՈՒԵՑԱՒ

ՀԱՊՍՊՈՒՐԿԵԱՆ ԳԱՀԻՆ ՎԵՐԱՀԱՍՏԱՏՄԱՆ ԼՈՒՐԸ

կը յեղյեղուի

ՎԻԵՆՆԱ, 9.—Այսօր պիտի բացուի աւստրեւհունգարական Խորհրդաժողովը։

Կարգ մը թերթեր այս առթիւ Հապսպուրկներու վերահաստատման կարելիութեան մասին կը խօսին։

ՊՈՒՏԱՓԷՇԹ, 9.—Մեկնաբանելով Վիեննայի երկկողմանի Խորհրդաժողովը, «Փէշթեր Լոյտ» կը գրէ մասնաւորաբար.—

Այս Խորհրդաժողովը էջ մէկ ուրիշ պետութեան դէմ կ'ուղղուի։ Բայց այս իրողութենէն կարելի չէ հետեւցնել որ Հունդարիա կ'ուզէ ի դիմ ամէնէն նուիրական չահերուն առաջ բերել համաձայնութիւն մը իր դրացիներուն հետ։

Նմանապէս սխալ է կարծել որ Հռոմի ուխտերը կ'օգնեն ստեղծել Փոքր Համաձայնութեան թշնամի ճակատ մը և կոչուած են քանդելու պետական այս խմբումին քաղաքական ազդեցութիւնը։

Շատ աւելի յատկանշական է Վիեննայի Խորհրդաժողովին կարեւորութիւնը, քանի որ ան տեղի կ'ունենայ գերմանահիւսիսական տեսակցութենէն յետոյ, որ Յուլիս 11ի աւստրեւգերման համաձայնութեան ազդեցութեամբ տեղի ունեցած էր։

ՇՈՒՇՆԻԿ ԸՆԴՈՒՆԵՑ ՃԻԱՆՕՆ

ՎԻԵՆՆԱ, 9 Վարչապետ Շուշնիկ այսօր ընդունեց իտալական արտաքին նախարար կոմս Ճիանօն։

ՊԱԼՔԱՆԵԱՆ

Սպայակոյտերու պետերը Ինչի՞ շուրջ կը խորհրդակցին

ԼՈՆՏՈՆ, 9.—Պուքրէշի մէջ կատարեալ գաղտնապահութեամբ Ռումանիոյ, Եուկօսլաւիոյ, Յունաստանի և Թուրքիոյ սպայակոյտի նախագահները կը խորհրդակցին։

Այս չորս պետութիւններէն Եուկօսլաւիա և Ռումանիա Փոքր Համաձայնութեան ալ կ'անդամակցին։

Կ'ենթադրուի որ բանակցութիւնները կը դառնան Պալքանեան և Փոքր Համաձայնութիւններուն դէմ. ազդեցութիւնը աւելցնելու շուրջ։

Արդարեւ Պալքանեան Համաձայնութիւնը պիտի ընդդիմէ Փոքր համաձայնութեան դէմ. ծրագիրը,

Կը կարծուի որ այս տեսակցութեանց գլխաւոր առանցքը կը կազմէ երկու համաձայնութիւններուն պատերազմի ժամանակ միանաբար գործելը։

Արեւելեան Նահանգներու վերականգնումը

ԱԹԱԹԻՒՐՔ ԱՑԴ ՇՐՋԱՆԸ ՊԻՏԻ ԱՅՑԼԷ

Արեւելեան նահանգներու վերականգնումը կը կազմէ կառավարութեան գլխաւոր զբաղումներէն մին։

Այժմ խնդրոյ առարկայ է քննական ուղեւորութիւն մը որ Հանրապետութեան նախագահը պիտի կատարէ ի մօտոյ այս շրջաններուն մէջ։

Երրորդ ընդհ. քննիչ Թանսին Լէգէր որ ներկայիս քաղաքս կը գտնուի այս օրերս կը սպասուի Անգարա, ուր նոր հրահանգներ ստանալէ յետոյ, անմիջապէս արեւելեան նահանգները պիտի մեկնի։

Ո՞ՒՐ Կ'ԵՐԹԱՅ ԵՒՐՈՊԱՆ

Ընդհ. պատերազմէն ի վեր, Եւրոպայի և հետեւաբար միջազգային կացութիւնը երբեք այնքան փափուկ եղած չէր որքան ներկայիս։ Շատ ըսուած է։ ուրիշ առիթներու ալ, այս խօսքը. բայց ան չէր համապատասխաներ իրականութեան այնքան ճշգրտօրէն որքան այսօր։ Սպառազինում, վաղուան մատնոգութիւն, տնտեսական զարհուրելի տագնապ, պատերազմի ուրուական։ Ահա պատկերը Եւրոպայի։ Ո՞ր կէտէն ալ որ նայելու ըլլաս, ի՛նչ ակնոցով որ զայն դիտես։

Հինգ վեց ամիս առաջ, Իտալիոյ պատերազմին ասթիւ, ըսուեցաւ որ ընդհ. պատերազմի վախեր կան, երբ անգլ. ամբողջ մարտանաւերը Միջերկրականի մէջ կաթսայի վրայ էին։ Անչուշտ, անոնք ձուկ որսալու չէին եկած, բայց վըտանգը հեռացաւ. ինչո՞ւ, որովհետեւ, Իտալիոյ դէմ Անգլիան էր. խոհուն, հեռատես, կուշտ Անգլիան։

Ա՛յլ է այժմու պարագան։

Այժմ կաթսայի վրայ են ուրիշ ազգակներ։ Գերլին հնոցի վերածուած է. Մոսկուա հնոցի վրայ է և քեզ հնոցին կը ժամեցնէ։ Հոմ կ'ուզէ յաղթանակը արժեցնել և կայսրութեան մը վայել դիրքն ունենալ։ Փարիզ, գեղեցիկն ու հզօր Փարիզը, զրաղած է ընկերային հարցերով առաւելապէս, քան արտաքին կնճռներով։ Նախ հացը իրենններուն և վերջը պարանի մարգանքները։

Եթէ հզօր չըլլար, այս ներքին հարցը պատճառ մըն էր որ խախտէր իր դիրքը որպէս միջազգ. դիւանագիտական կեդրոն և ուղղութիւն տուող։ Ու ահա Գերմանիան, որ միջազգային կացութեան անորոշ և վտանգաւոր վիճակէն չլմորած, մէկ անստգութենէն ուրիշ անստուգութիւն գլորեցաւ։ Միայն Գերմանիոյ առած քայլը արդէն, ինքնին գէշ նշան մըն է թէ Եւրոպայի գործերը լաւ չեն։ Եւ ի՛նչ տրամաբանութիւն. առաջ սահմանագլուխին մէկ կողմը միայն ամրացածէր, այժմ իր կու կողմը։ Ֆրանսան, դարաւոր բարեկամ Ֆրանսան նոյնը կ'ընէ Գերմանիոյ սահմանագլուխը։

Ու վերջապէս ահա Փոքր Համաձայնութիւնը, որ կը տատանի, կը մտահոգուի, ճամբայ կ'ուզէ ընդմիշտ։ Դիւրաւ պիտի կարենար նետուիլ նոր դիրքերու վրայ, բայց դաշնագիրներ կան. այն դաշնագիրները որոնց շնորհիւ մեծցան ու անկախութիւն ձեռք ձգեցին զայն կազմող երեք երկիրները։ Բայց հիմա վտանգ կայ, կ'ըսեն Իրաւունք ունի՞ն։ Ո՛հ պզտիկները երբեք իրաւունք պիտի չունենան...։

Ու ահա, նաև, Վարշաւիան, արտաքին նախարարին և սպայակոյտին պետին Վարշաւիան։ Երկուքն ալ զօրաւոր են, Փոլ-Նիա ալ Ֆրանսայի երախտապարտ է։ Բայց վտանգը մոցնել կուտայ նոյն իսկ հարազատ զաւակը։ Փարիզի մէջ կը գնահատեն այդ բանը։ Վերջապէս Փարիզ ինչո՞ւ Փարիզ եղած է։ Հո՞ն են մարդկային ամէնէն ազնիւ զգացումները։ Բայց Ֆրանսան ի՞նչ շահուն համար զինակցութիւն կնքեց Լեհաստանի հետ, կամ այս վերջնո՞ն չահուն համար թէ երկուքին շահուն համար։ Նոր պատուիրանները ո՞րքան գոհ պիտի մնային եթէ զիրենք հանգիստ ձգէին իրենց վերաշինութեան մէջ...։

Ո՛. ահա Սպանիան. խոշոր հարցականներով և մեծ զոհերով լի Սպանիան։ Ի՛նչ կ'ընէ, ի՛նչ պիտի ըլլայ։ Մինչեւ երէկ, քիչերը միայն կը զբաղէին անով։ Այսօր շատ է թիւը անոնց որոնք յուռեռեսութեամբ կը դիտեն ու կը հետեւին այդ երկրին գործերուն։ Միայն այն ատեն որ Սպանիացիները զիրար կ'ուտէին, այնքան մտահոգութիւն չէր պատճառեր Եւրոպայի. բայց երբ ան տեսաւ թէ գէշ նշաններ կան, կրակին մոծիլները իր երկինքին կամարը կը կարմիրցնեն, սկսաւ շարժիլ առանց նպատին առնելու թէ իր երկու ծուներն ալ թմրած են։ Ոչ—միջամտութեան ժամանակ ժողովը մնանկացած են.։ Միութիւնը ինքզինք ազատ զգաց գործելու, Գերլին և Հռոս գայթակղեցան։ Կրանտիի՝ Իտալիոյ Լոնտոնի դեսպանին նոր գործ բացուեցաւ։ Ինչ չունի, տեղեկագիր պէտք է պատրաստէ թէ ռուսական այսինչ նաւը երբ անցած է Տարտանէլէն կամ Սուէզէն։

Թէ քանի՛ քիլօ ռազմանիթ և ռումբ ունէր իր մէջ էն։ Բայց առանձ «Ֆիկուրան» մասերն են պատկերին։ Ի՛նչ պիտի ըլլայ, ի՛նչ պիտի ընեն Հռոմն ու Գերլինը, որոնք Զօր. Ֆրանքոյին կողմնակիցներն են, եթէ Մոսկուա չարունակէ ո՛չ միայն սպառազինել Սպանիոյ կարմիրները, այլ և կռուիլ անոնց չարքին։ Շատ մը հետեւութիւններ կան, բսելիք։ Որոնց և ոչ մէկը հաւանական չէր թուեր մեզի։

Ու ահա, վերջապէս. Անգլիան, հսկայ ուժերով, հսկայ միջոցներով, հզօր Անգլիան։ Ուր է իր խօսքը, իր վճիռը։ Բայց անգլ. վճիռը ամէնէն վերջ կուգայ, գերագոյն պահուն։ Ամէն չրթներու վրայ սա հարցումները կը թեւածեն. — Ի՞նչ պիտի ընէ ան, չէզո՞ք պիտի մնայ, ո՞ր կողմը պիտի բռնէ։ Ու պատասխանները զոհացուցիչ չեն։ Ոչ միայն խորհրդաւոր քօղով մը ծածկուած են անոնք. այլ և յաճախ հակասական։

Ցեռոյ կայ դարաւոր իմաստութիւնը. «Անգլ. պարանը ֆրոնրի համար չէ»։ Պատմութիւն մ'ալ գրականութիւն մը կայ այս բանը ապացուցանող։ Որովհետեւ, եթէ կան ուրիշներ որ նախ իրենք գիրենք կը մատծեն և վերջը քուվրայ. բայց Անգլիան նախ կը մատծէ ի՛ր վրայ, յետոյ դարձեալ իր վրայ։ Ե՛ս. Գիլխագիր և տիրական։ Վերջին զոհգրն եղան Նելկիսն ու իր երկիրը։

Ու ահա վերջին լուրը. Անգլիա կը սպառազինուի։ Եւ լուրը ճշմարիտ է։ Ներկայիս. ոչ միայն անգլ. ազգային գինարտները, որոնք անբաւական նկատուած են սպառազինութեանց տարողութեան պատճառով. այլ և Միացեալ Նահանգներու շատ մը գինագործարանները մեծաքանակ յանձնարարութիւններ ունին օդանաւի և պատերազմական իրեղէններու։ Պատերազմէն ի վեր, Միացեալ Նահանգները առաջին անգամն է որ կ'օգնեն եւրոպական պետութեան մը, ու այդ պետութիւնը Անգլիան է։

Ուրեմն Անգլիա կը սպառազինուի. և օգի ճամբով։ Այս բանը կանխազգուշութի՞ւն է թէ վտանգ կայ։ Թէ մին և թէ միւսը։ Ամէն պարագայի դրացի Ֆրանսայէն չէ որ պիտի գայ օդային վտանգը, այլ ուրիշ տեղէ։ Լոնտոնը անհանգիստ ընողը գերման օդանաւերն են, որոնք պատերազմի մը պահուն՝ իրենց կատաղութեան մէջ՝ չեն կրնար զանազանել Լոնտոնն ու Փարիզը, պալատն ու խրճիթը, ամբացուած քաղաքն ու անպաշտպան գիւղը։

Ըստ իս, ներկայ պարագաներու մէջ, ամէնէն կարեւոր լուրը այս է, անգլ. սպառազինումները։

(Մնացեալը վաղուան թուով)

ՀՕՐԻՕՆ

ՀԱՑ ՄԸ... ԱՐԱԲԱԿ, ԿՈՄԻՆՏԵՐՆԻՆ ՄԷՋ

Ինչպէս յայտնի է, վերջերս պետական հարուած մը ցնցեց Իրաքը։ Բանակին սպառնալիքին տակ զահլիճը տապալեցաւ, և կազմուեցաւ նոր մը։ Այս իրադարձութեանց միջոցին սպաննուեցաւ Ճաֆէր փաշա, նախորդ զահլիճին պատերազմական նախարարը։

«Մաթէն» կը հաւատէ թէ, Մոսկուան եւս մատ ունի պետական այս հորուածին պատրաստութեան մէջ և Կոմինտէրնի «արաբական երկիրներու հատուած»ն է որ գրգռած է Իրաքի ազգայնականները։ «Մաթէն» այս առթիւ կուտայ անունը հայու մը, Արթիւրեանցի, իբրեւ անդամ այդ հատուածին։

Աւելցնենք որ, ըստ «Մաթէն»ի այս հատուածին գործակալները ցրուած են արաբ երկիրներու մէջ, առեւտրական ներկայացուցիչի անուամանքով։

ԼԱՅԻՔ ԹՈՒՐՔ ՔՐԻՍՏՈՆԷԻՑ Միութեան ընդհ. ժողովը

ՊԻՏԻ ՓԱԿՈՒԻ-Ն ՀԱՄԱՅՆՔՆԵՐՈՒ ԴՊՐՈՑՆԵՐԸ

«Մեր աղաքը Թուրք վարժարաններու մէջ միայն կրնան ստանալ Թրքական մշակոյթը», ըսած է Միութեան ընդհ. քարտուղարը

Թուրք ամբողջ մամուլը արձագանգ կ'ըլլայ կիրակի օր, Ֆրանս. Թատրոնի մէջ գումարուած Լայիք Թուրք քրիստոնեաներու միութեան Ընդհ. ժողովին, հոն խօսուած ճառերուն ու տրուած որոշումներուն։

Այսպէս «Ճումհուրիէթ» կը գրէ երէկուան թիւին մէջ.—

Երէկ, Պէյօղլուի Ֆրանս. Թատրոնին մէջ գումարուեցաւ Լայիք Թուրք Քրիստոնեաներու միութեան Ընդհ. ժողովը։ Միութեան անդամներով գրեթէ ամբողջովին լեցուած էր Թատերասրահը, ուր այքի կը գարնէին քաղաքի փոքրամասնութեանց երեւելիները։

Ընդհ. ժողովը բացաւ միութեան նախագահ Դաւիթ Երլմազ. օր միտ ծափերով ընդհատուած խիստ յուզումնալից ճառ մը խօսեցաւ։

Ան ի մէջ այլոց ըսաւ.

«Մենք Թուրք ենք և յաւիտեանս Թուրք պիտի մնանք։ Թուրք բլլալ չի նշանակեր գրպանը թրքական անցագիր ունենալ և Թուրքիոյ Հանրապետութեան ինքնութեան թուղթը կրել։ Թուրք բլլալ կը նշանակէ՝ իւրացնել անոր մշակոյթը, կենցաղը, լեզուն և սիրտը։ Անոնք որ այսպէս չեն Թուրք չեն և տեղ չունին այս մաքուր հողերուն վրայ»։

Անկէ յետոյ միութեան ընդհ. քարտուղար Արամ Ասլանեան խօսեցաւ չատ ծափահարուող ճառ մը։ Արամ Ասլանեան մասնաւորաբար ծանրանալով փոքրամասնութեանց վարժարանները. յաճախող Լայիք քրիստոնոյ փոքրիկներուն վրայ, ըսաւ.

«Ինչո՞ւ տակաւին փոքրամասնութեանց մասնաւոր վարժարանները կը գրկենք մեր տղաքը։ Արդեօք Թուրք տղաքներէն տարբեր մշակոյթ մը տալ կ'ուզենք մեր տղաքներուն։ Այլեւս փակենք այս դպրոցները։ Մեր փոքրիկները Թուրք վարժարանները գրկենք»։

Արամ Ասլանեանի այս առաջարկը հաւանութեան և գնահատանքի արժանանալով, ծափահարուեցաւ։

Յետոյ ճառախօսը չարունակելով ըսաւ.

«Դեռ եւս կա՞ն այնպիսիներ որոնք կը պնդեն օգտուիլ փոքրամասնութեանց իրաւունքներէն։ Միթէ Թուրք օրէնքներու մեզի չե՞ն տար առաւելագոյն իրաւունքները։

Այս հողերուն վրայ առաւելագոյն ազատութիւնը կը վայելենք։ Բայց չենք կրնար փոխարինել զայն։ Միակ ճամբայ մը կայ. Աթաթիւրքի լուսաւորած ճամբան։ Ամէն հայրենակցի համար պարտականութիւն մըն է այս ճամբէն քալել»։

Անկէ յետոյ, միութեան նախագահը, տեղեկացնելով թէ վարչ. ժողովը հրաժարած է. դէպի նպատակը փութով հասնելու համար լաւ չկարենալ աշխատելուն համար, պահանջեց որ նոր վարչ. ժողովի ընտրութիւն կատարուի։

Ընդհ. ժողովին Գարեգին Նախագահ և Լէօն Եուվան Բ. Նախագահ ընտրուեցան։ Նոր նախագահը կարճ ճառով մը շնորհակալութիւն յայտնեց։

Վարչ. ժողովի ընտրութեան գալով, դարձեալ Դաւիթ Երլմազի և Արամ Ասլանեանի մասնակցութեամբ նոր մարմին մը գործի գըլուխ բերուեցաւ և անոր իրաւասութիւն տրուեցաւ ձեռնարկներ ընելու կատարուելիք գործերու մասին։

«Գուրուն» ևս, խօսելէ յետոյ ժողովի գումարման մասին, կը գրէ.

Միութեան նախագահ Դաւիթ Երլմազ (Սավուլեան) ժողովը բանալով՝ հետեւեալ կերպով սկսաւ իր ճառը.—

«Մեր միութեան Ա. յօդուածը կ'ըսէ.—«Միութիւնը Թուրք հայրենակիցներ կը պատրաստէ՝ համաձայն հիմնական սրէնքի տրամադրութեանց։ Թուրք հայրենակցութեան պայմանը ճշդուած է հիմնական օրէնքին մէջ»։

«Գուրուն» տալէ յետոյ Դաւիթ Երլմազի և Արամ Ասլանի խօսած ճառերը, կուտայ անուններն նոր վարչութեան, որոնք են՝ Դաւիթ Երլմազ, Արամ Ասլան, Լեւոն Տիլէք, Սէթ Գոլիսթ (Գալուստեան), Տօքթ. Այթայ։ Փոխ անդամներ՝ Տօքթ. Պողոս Մըսըրլը. Բիւզանդ Տամլամա, Արմենակ, Եդուարդ Երեսէ. Յուսէֆ Ոսկան, Արամ Սէրթէլ, Հրաչեա։

«Այրք Սէօզ» կը գրէ —

»Մափահարութեան արժանի է Լայիք Քրիստոնեաներու քոնկրէին որոշումը։ Միայն թէ, երէկ, տեսակցելով կրթական գործերով զբաղողներու հետ, տեղեկացանք թէ 9 հրեայ, 45 յոյն և 34 հայ դպրոցներ կան Իսթանպուլի մէջ և ասոնց կը յաճախեն 11,680 աշակերտ։ Այսօր. Իսթանպուլի թուրք նախակրթարաններու և ուսուցիչներու «քատրօ»ն ի միճակի չէ ո՛չ թէ 11,680, այլ նոյն իսկ 1000 աշակերտ ընդունելու։ Իսթանպուլի քաղաքին (կեդրոնին) մէջ 186 նախակրթարան. իսկ գիւղերուն մէջ 245 գիւղական դպրոց կայ. որոնց մէջ 70 հազար աշակերտ և 1888 ուսուցիչ կայ. որով կը պարզուի թէ լեփլեցուն են մեր պաշտօնական նախակրթարանները։

ՅՍՕՆ Փօսթա» ևս, արձագանգ բլլալով այս լուրին. կը գրէ.

«Ընդհ. քարտուղարը «փոքրամասնութեանց դպրոցները փակենք» պոռաց. ինչ որ ծափերով ընդունուեցաւ»։

*** Ընդհ. ժողովը բացուած է Գումգապուի քրիստոնեայ երիտասարդներու երգած անկախութեան քայլերգով։

Դաւիթ Երլմազ իր ճառին մէջ ըսած է նաև.—

Մեր միութեան անդամագրուող Թուրք քրիստոնեայ ժողովուրդը երբեք չպիտի ներէ անոնց որոնք հակառակ կը չարժին միութեան գաղափարներուն։

Դաւիթ Երլմազ դանգատ յայտնած է որ քրիստոնեայ մամուլը անտարբեր վերաբերում մը ցոյց կուտայ Միութեան հանդէպ, ու թէև Միութիւնը փափաքած է թերթ մը հրատարակել, բայց առ այժմ հրաժարած է իր այս մտադրութենէն, այն յոյսով թէ Թուրք քրիստոնեայ մամուլը տեղի չպիտի տայ, որ Միութիւնը իր սեփական թերթը ունենայ։

ՊՈՒԼԿՈՒՐՈՒՅԱՑ ԿՈՓՄՄԱՐՏԻԿ ՄԸ

Սոֆիայի «Սփօրթ» թերթը իր 2 Նոյ. թիւին «Պօքսի բաժնին մէջ կը գրէ.—

«Նոյ. 16ին Սվօյատէն թատրոնի սրահին մէջ ականատես պիտի ըլլանք յատոնց ծրագրուած կոփամարտի մը, Աստարուխ Անկելովնչան Խորսիկեանի միջև։ «Հին Ախոյեան»ը եթէ այս վայրկեանին ունի վտանգաւոր հակառակորդ մը այն ալ միայն Նշանն է։

Խորսիկեանի վերջին յաղթանակը Թոշքօ Նիքօլովի վրայ Եուենաքի մարզադաշտին մէջ տեղի ունեցաւ։ Այն ատենէն որ Խորսիկեան միջին կարգի անցաւ. անոր ամէնէն մեծ յաւակնութիւնը դարձաւ հանդիպում մը ունենալ Անկելովի հետ, հակառակ քանիցս ըրած հրաւէրին. Անկելով կը խուսափէր համաձայնութիւն տալ մրցման, բայց քանի մը օր առաջ յօժարեցաւ։ Ամէնուն լաւ ծանօթ է Անկելովի կարողութիւնը, բայց պէտք է ժամանակել որ այժմեան իր հակառակորդը պակաս տուեալներ չունի յաղթելու համար։ Անկելով 62 քիլօ կը կշռէ, Նշան Խորսիկեան 63 քիլօ։ Խաղը 6 պահ պիտի ունենայ, ամէն մէկը 2 վայրկեան։

ՌՈՒՍԵԻԳԵՐՄԱՆ ընկ.-եան մը մէկ օդանաւը Մոսկուայէ 90 քիլ. հեռու վար ինկած է և մէջի 9 ճամբորդները մեռած են։ Այս վերջիններէն 2ը ճափոնէին և 7ը ռուս։

ՄԱՐԶԱՏԵՍԱՐ

ՆՈՐ ԾԻՇԼԻ 7-ՈՎ ՅԱՂԹԱԿԱՆ Թ. Ե. Ե. ԳՈՒՐԹՈՒԼՈՒՇԻ ԴԷՄ

Կիրակի առաւօտ, Պէյիքթաշի Շերէֆ Սթատին մէջ Ն. Շիշլիի և Թ. Ե. Ե. Գուրթուլուշի Ա. և Բ. կազմերը լիկի մրցումը խաղացին։ Բ. կազմերը ժամը 8,30ին մրցեցան և 1—1ով հաւասար մնացին։

Ժամը 10,15ին սկսաւ Ա. կազմերու մրցումը։ Դատաւորն էր Մ. Տօնէլլի. որ պէտք է ըսել թէ անթերի կերպով կատարեց իր պաշտօնը։

Երգչախումբը, որուն կը մասնակցեր նաև լարային նուագախումբ մը, բաւական յաջողութեամբ գլուխ հանեց իր յայտագիրը, միաժամանակ այն յոյսը ներշնչելով թէ, եթէ աւելի լաւ մարզուի խումբերու լաւագոյն արդիւնքներ կարելի սպասել անկէ։

Մասնաւոր յիշատակութեան արժանի է «Մեղեդիի նուագախումբ»ը զոր այնքան յաջող կերպով կատարեց Պ. Ն. Ալալէմեան, թաւջութակով, որուն հետզհետէ աւելի տիրանայ, իր ունկնդրին տարուն խոստմնալից թաւջութակահարի հաւաստիքը։

Օր. Ա. Թոմպուլեան ևս յաջողութեամբ երգեց «Տէրոյը մատ գիր»։

Հակառակ իր կարգ մը թերութիւններուն, որոնք կապուած չկայ թէ ժամանակի ընթացքի պիտի անհետանան, արժէք մը ներկայացնէ երգչախումբը, և գնահատելի է Պ. Արշամ Գալաֆեանի սրքան իր այս գեղեցիկ ձեռնարկին, նոյնքան և անոր զարգացման համար իր թափած յարատեւ քրտունքն համար։

ԵՐԱԺՇՏԱՍԻՐ

ՍՈՒՐԻԱՀԱՅ ԳԱՂԹԱԿԱՆՆԵՐ ՏԵՂԱՒՈՐՈՒՄԸ ԿԸ ԼՐԱՆՈՒ

Բարեգործականի զգկոյցէն։

Սուրիոյ Հայ գաղթականներու տեղաւորման գործը իր աւարտին մէջ է։

Նանսէնեան Մի. Օֆիսին Սուրիոյ ներկայացուցիչ Մ. Պիւրնիի տեղեկագրին համաձայն.

Պէյրութի եւ Հայէպի վերջին քէմփերու մէջ մնացածներուն լուր տեղաւորումը պիտի ուարտի մինչեւ մէկ քանիամիս։

Առ այդ Նանսէնեան Օֆիսը մեր Միութիւնը 415 000 Ֆր. կացուցած էին այս տարի, այդ նարկին յատուկ հիմնադրամ։ Վերջին տեղեկութեանց համաձայն ծրագրին ամբողջական իրագործման համար սակաւին 25000 ֆրանկ մը պէտք բլլալով, Նանսէնեան Օֆիսը, պատասխանատուութիւնն մօտ կատարուած դիմումներուն տրամադրեց այդ գումարը։

** Միութեան կողմէ արտասահմանի հետեւեալ բացարձակ հանգանակները յատկացուեցան վերջերս Պաղեստինի գէպքերուն առթիւ կարօտեալներու 150 անգլ. Ազգ. Պատրիարքարանի մէջ կ. Պոլսի գաղթականներու 100 ֆր. բերու խնամատարութեան ոսկի, Փարիզի Հայ Աղքատասիրական ընկերութեան 5 հազար ֆր.։

ՏՕՔԹ. ԵԱՂՈՒՊ ՄԵՌԱՒ

Փարիզէն կ'իմացնեն թէ, 5ին «քանսէր»ի հետեւանքով մեռած է վիրաբոյժ Տօքթ. Եաղուպ։ Կ'ասեն, որ 7-8 տարի առաջ քէս հեռանալով Փարիզ եկած էր։ Տօքթ. Եաղուպ իր վարպետութեամբ ծանօթ դէմք մըն էր։ Տարիներ վաղ ... Պուլկարիոյ ... ... Վարած է ազգ. պաշտօնեայի ... եղած Վարչութեան ... 1923ին կազմուած Թուրքիոյ Բարձրագոյն միութեան անդամակցած և իր այս պաշտօնին բերումով մէկ երկու Անգարա գացած էր։

ՎԱԳՐԵՐՈՒ ԱՐՇԱՒԸ ԴԷՊԻ ՀԱՅԱՍՏԱՆ

Հայաստանէն հեռագիր մը յայտնէ թէ ներկայիս երկիրը Թարկուի վագրերու ճշմարիտ շաւի մը։

Գազանները յաճոյած են մարդիս անձեր և բնակիչներէ ... չեն համարձակիր դուրս ելլել։

Կառավարութիւնը կազմակերպած է վագրերու դէմ հանրային ... և արդէն անոնցմէ շատերը սպաննուած են։

ԱՐՇԱՄ ԳԱԼԱՖԵԱՆԻ Ե. ԵՐԱԺՇՏԱՀԱՆԴԵՍԸ

Կիրակի օր, Հայ Աւետարանական կանանցերու Պէյօղլու. Այնալը Զէյթէի Ս. Երրորդութիւն եկեղեցիին մէջ տեղի ունեցաւ Պ. Արշամ Գալաֆեանի կազմած երկսեռ երգչախումբին Ե. սրբազան երաժշտահանդէսը։

Ունկնդիրներու հոծ բազմութիւնը ամբողջովին լեցուցած էր տաճարը։ ուր ներկայ էին նաև հայ ... օտար արուեստագէտներէն կարեւոր մաս մը։

Երգչախումբը, որուն կը մասնակցեր նաև լարային նուագախումբ մը, բաւական յաջողութեամբ գլուխ հանեց իր յայտագիրը, միաժամանակ այն յոյսը ներշնչելով թէ, եթէ աւելի լաւ մարզուի խումբերու լաւագոյն արդիւնքներ կարելի սպասել անկէ։

Մասնաւոր յիշատակութեան արժանի է «Մեղեդիի նուագախումբ»ը զոր այնքան յաջող կերպով կատարեց Պ. Ն. Ալալէմեան, թաւջութակով, որուն հետզհետէ աւելի տիրանայ, իր ունկնդրին տարուն խոստմնալից թաւջութակահարի հաւաստիքը։

Օր. Ա. Թոմպուլեան ևս յաջողութեամբ երգեց «Տէրոյը մատ գիր»։

Հակառակ իր կարգ մը թերութիւններուն, որոնք կապուած չկայ թէ ժամանակի ընթացքի պիտի անհետանան, արժէք մը ներկայացնէ երգչախումբը, և գնահատելի է Պ. Արշամ Գալաֆեանի սրքան իր այս գեղեցիկ ձեռնարկին, նոյնքան և անոր զարգացման համար իր թափած յարատեւ քրտունքն համար։

ԵՐԱԺՇՏԱՍԻՐ

ՆԵՐԳԱՂԹԻ ԽՆԴՐԻՆ ՇՈՒՐՋ

Բարեգործականի գեկոյցէն.— Ազգերու Ընկերութեան Սեպտ. Հոկտ. տարեկան ընդհ. ժողովին առթիւ, խորհրդային պատուիրակութեան ներկայացուած է տիպողաբար հայ գաղթականներու մեծ մասին բաղձանքը երթալու հաստատուելու Խ. Հայաստանի մէջ և անոնց խորապէս տածած յոյսը թէ Մոսկուայի կեդր. կառավարութիւնը պիտի զիւրացնէ՝ այդպիսի մեծ ձեռնարկի մը անհրաժեշտ միջոցները։ Խորհրդային պատուիրակութեան անդամները, խոստանալով հանձերձ ներկայացնել այս բաղձանքները իրենց կառավարութեան, որ շատ բարեացակամութեամբ կը նայի այս ներգաղթի ձեռնարկին, մասնաւորապէս գրած են Երեւանի կառավարութեան կենսական դերը այս գործին մէջ։

Ներգաղթի հարցը այս տարի ալ պահուեցաւ Ազգերու Ընկերութեան օրակարգին վրայ, հակառակ անոր որ ամէն ոք համոզուած է դժբախտաբար թէ, նեկայ պայմաններուն մէջ, կարելի չէ ժընէվէն նիւթական օժանդակութիւն մը սպասել այս գործին մէջ։ Նանսէնեան Միջազ. Օֆիսին նախագահ Մ. Մ. Հանսոն դարձեալ ստիպուեցաւ դառնօրէն ճանչնալ այս իրողութիւնը և ի ներկայութեան բոլոր ազգերու ներկայացուցիչներուն, Նանսէնի այս արժանընտիր հայրենակիցը և յաջորդը յարեց թէ «պէտք չէ մոռնալ որ այս խնդիրը կը ծանրանայ Եւրոպայի խղճին վրայ»։

Այսուհանդերձ Ազգերու Ընկերութեան Ընդհ. ժողովը իր զանազան որոշումներուն մէջ քուէարկեց հետեւեալը.—

«Ժողովը կ'արձանագրէ նախագահ Հանսոնի յանձնարարութիւնները զանազան դառակարգի գաղթականներուն մասին մանաւանդ հայ գաղթականներուն Երեւանի Հանրապետութիւնը փոխադրուելուն, ինչպէս և Սուրիա հաստատուած հայ գաղթականներուն կացութեան նկատմամբ։

ՀԻԼԱՆԴԱՆՈՑԻ մատրան մէջ, կիրակի օր, հոգեհանգստեան պատարագ տեղի ունեցաւ հաստատուելու բարերար հանգուցեալ Պատրիկ Կիւլպէնկեանի հօր՝ Սերովբէ Կիւլպէնկեանի անուան տօնախմբութեան առթիւ։ Ներկայ էին Հոգաբարձութեան անդամներ, բժիշկներ Հիւանդանոցի և դրասենեակի պաշտօնէութիւնը, Պ. Հայկազուն Կիւլպէնկեան ևն։

Պատարագեց և քարոզեց Պախթիարեան Վրդ., որ իր քարոզին մէջ դիւաւորը ըրաւ Կիւլպէնկեանները Ազգին Տան կատարած բարերարութիւններուն։

Այս առթիւ հոգեճաշ տրուեցաւ բոլոր պատգարեալներուն և սեղանի ներկաներուն։ Սեղանին վրայ Պ. Յ. Դիմաքսեան, յանուն Հոգաբարձութեան, երախտագիտութիւն յայտնեց Կիւլպէնկեան գերդաստանի անդամներուն, որոնք այնքան հոգածու կը գտնուին հիւանդանոցին հանդէպ։ Հոգեճաշի ծախքը հոգացած էր Պ. Յարութիւն Կիւլպէնկեան։

ԱԶԳ. ՀԻԼԱՆԴԱՆՈՑ

Ներկայ ամսոյ ընթացքին Հիւանդանոց իւ մատրան մէջ Ս. պատարագ և հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի հետեւեալ կարգով.—

Ս. Հրեշտակապետաց Տօնին օրը, Այրի Տիկ. Աղաւնի Գրիգոր Պէյ Թագւորեանի եւ իր Հօր Յակոբ Գարագաշի հ. ժար։

Սերովբէ Կիւլպէնկեանի համար։ Սերովբէ Միքանճեանի եւ կողակցին Նուրզիկ տիկնոջ Համար։

Նոյն օրը միայն պաշտօն Նազարեթ Միքայել Փափազեանի եւ կողակցին Տիկ. Սրբուհի Նիկողոսեանի համար։ Ս. Հրեշտակապետաց տօնին կիրակի օրը, Հրանտ Շիշմանեանի եւ իր մօր Ազնիւ Շիշմանեանի համար։

Սրբոցն Առաքելոց Թադէոսի եւ Բարթողոմիէոսի տօնին օրը. Տէր Վահրամ Ս. Արքեպ. Մանկունիի համար։

"ՄՇԱԿՈՅԹ"Ի ԸՆԹԵՐՑՄԱՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆԻՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՓԱՓԱՔՈՂՆԵՐՈՒՆ

«Մշակոյթ» գրատան կից ընթերցման ապասարկութիւն մը հաստատած է, որ բոլոր ընթերցասէրներուն կը տրամադրէ Հայերէն, Թուրքերէն արժէքաւոր երկեր և օտար հեղինակներու լաւագոյն գործերուն թարգմանութիւնները՝ մատչելի ամսավճարի մը փոխարէն։

Բաժանորդագրութեան պայմաններուն տեղեկանալու և արձանագրուելու համար, ուղղակի պէտք է դիմել «Մշակոյթ»ի ընթերցման ճիւղի վարիչ Օր. Պերճուհի Նուրեանի, ամէն օր ժամը 13—18։

Հասցէ.— Պիլսօր փողոց, Կիւլխան. թիւ 8 (Թիւնէլին մօտ), Կալաթա։ «Մշակոյթ» Գրատուն

ՖԷՐԻԳԻՒՂԻ ԱՂՔԱՏԱԽՆԱՄ ՄԱՐՄՆՈՅՆ

ՏԱՐԵԴԱՐՁԻՆ ԵՒ

ՄԱՏԱՂՕՐՀՆՈՒԹԵԱՆ ՀԱՆԴԷՍՆԵՐԸ

Աղքատախնամ Մարմինս, իր տարեդարձին տօնակատարութեան առթիւ, կազմակերպած է մատաղօրհնութեան մասնաւոր հանդէս մը յառաջիկայ Նոյմ. 22ին, կիրակի օրը։ Այս առթիւ պիտի պատարագէ և քարոզէ Դեր. Տ. Գէորգ Արքեպս. Ասլանեան և յաւարտ Ս. պատարագի հոգեհանգստեան մասնաւոր պաշտ»ն պիտի կատարուի Աղքատախնամիս սատարող բոլոր բարեսէր թաղեցիներուն և հեռաւոր բարերարներու ննջեցեալց հոգիներուն ի հանգիստ։

Ս. պատարագի բազմաձայն երգեցողութեանց և բոլոր հանդիսութեանց պիտի մասնակցի Ս. Վարդանանց երգչախումբը՝ իր ամբողջական կազմով։

Շաբաթ երեկոյ տեղի պիտի ունենայ մատաղցու ոչխարներու դենման արտառուչ արարողութիւնը, նախախնամութեամբ պատարագիչ Սրբազանին։

Այս առթիւ կը հրաւիրուին հեռաւոր և մօտաւոր բոլոր բարեսէր թաղեցիները, քոյր կազմակեր պութիւնները իրենց ներկայութեամբ մասնակցիլ յարգանքի սոյն հոգեւոր արտայայտութեանց։

Մատաղցու ոչխար կամ աքաղաղ նուիրել փափաքողները կրնան անձնել ամէնէն ուշ մինչեւ Նոյ. 21 շաբաթ օր եկեղեցիին բանկալը, կամ գանձապետ Պ. Օննիկ Ամպարձեանի, Ղալաթիա, Մահմուտիէ ճատտէսի թիւ 47։

Սկզբ. ժամերգութեան 8, Ս. պատարագ 10։

Ընդունելութիւն Ալաճաճեան սրահը։

(Կնիք Աղքատախնամի)

ՍԱՐԱՅ սինէման կը ներկայացնէ

ՎԻԵՆՆԱ... ՔԵԶ ԿԸ ՍԻՐԵՄ

Ֆրանսերէն խօսուն գեղեցիկ և երաժշտական ֆիլմը

ՌԻԶԱՐՏ ԹԱՈՒՊԷՐԻ

Երգելիք բոլոր երգերը պիտի հմայեն հանդիսականները

Ցաւելուածաբար

Ընդհանուր բաղձանքին վրայ

Պերլինի ողիմպիականները

ՍԻՆԷ ՄՕՏԷՐՆԻ ՄԷՋ

Երկու հրաշալի ֆիլմեր միաժամանակ տեսնելու բացառիկ առիթ մը

Պրօտուէյ մելոտի 1936

Երաժշտ. անուանի ֆիլմը, մասնակցութեամբ ամերիկ. աստղերու

Ա ՄՕՔ ԶԳԱՑԱՑՈՒՆՑ ՏՈՒԱՄԸ

Մարսէլ Շանթալի դերակատարութեամբ

ՄՈՒՏՔ 15 ՂՐՈՒՔ

ԹԻՒՐՔ սինէման

ԱՅՍՕՐ ԿԸ ՆԵՐԿԱՅԱՑՆԷ

ՎԵՀԱՃՈՒՔ ՎԱԼՍԸ

Ֆրանսական հրաշալի օփէրէթը

դերակատարներ՝ ՀԱՆՐԻ ԿԱՐԱ — ՌԸՆԷ ՍԷՆ ՍԻՐ

Բոլորը պիտի երգեն այս ֆիլմին երգերը

ԱՆԱՆԻԱՏԻՍ ՈՐԴԻՔ

39 ԵԷՆԻ ՓՕՍՔԱՇԱՆԷ ՃԱՏՏԷՍԻ 39

Մանթօղուներ եւ Ռօպգուներ

ՇԻՔ ԵՒ ՏՈԿՈՒՆ ԲՈՒՐԴԷ ԵՒ ՄԻՏԱՔՍԷ ԿԵՐՊԱՍՆԵՐ

Ամէն տեսակ ԲԱՄԲԱԿԷ և ԿՏԱՒԷ ճերմակ և գունաւոր

ԿԵՐՊԱՍՆԵՐ

ԹՕՀԱՖԻԷԻ մեր ճիւղին մէջ պատրաստ եւ չափու վրայ շապիկի, փիժամայի, ռօպ տը շամպրի, ռուաճ տէ ՃԷօի ամենաճոխ տեսակներ

ՕԺԻՏԻ ԿԱԶՄԱԾՆԵՐ

Եղանակի իրենց պէտքերը գոհացնելու համար կը խնդրենք որ յարգոյ յաճախորդները հաճին անգամ մը այցելել

Նրբութիւն, Տոկունութիւն, Ամրութիւն

ԳՐԻԳՈՐ ԻԶՄԻՏԼԵԱՆ

ԴԵՐԶԱԿ

Փարիզէն վերադարձած ըլլալով, կը ծանուցանէ իր յարգելի յաճախորդներուն թէ՝ յետ այսու այրերու ամէն տեսակ հագուստներ և վերարկուներ, ինչպէս նաև կիներու յատուկ թայեէօռներ քլասիք մանթօներ պիտի պատրաստուին իր աշխատանոցին մէջ, փարիզեան ամենավերջին նորաձեւութեամբ։

ՀԱՍՑԷ.— Քարաքէօյ, Թիւնէլի կից, Մէրթէպանի փողոց, Հուլուսի պէյ խան, թիւ 1—2 Հեռաձայն՝ 41098։

Տ. ՏԱՆՏՕՐԻԱ

Ցուզարկաւորութեան կազմակեր պիէ գատատուութիւն

Հիմնուած 1889ին

Պէյօղլու, Ասմալը Մէճիտ թիւ 20

Հեռաձայն 41630

Ցուզարկաւորութեան ամէն գործ կը ստանձնենք։ Մեր ապրանքները լաւագոյն և ժամանակին են։ 40 տարիէ ի վեր մեր աշխատանոցներուն մէջ կը պատրաստուին։ Կը տրամադրենք դագաղներ, ծաղկեպսակներ, դագաղակիրներ, կը կատարենք ձեւակերպութիւններ, կը պատրաստենք մահազդներ ու մահարձաններ։

Գիշերային սպասարկութիւն, Թէքէք, Պալքօն Զըբմազ փողոց։ Հեռաձայն 44031։

Դագաղակիր օթոներ, 3 ոսկիէն սկսեալ։

ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ Կ. ՔԷՉԷՃԵԱՆ

ՎԱՃԱՌԱԿԱՆ ԿԵՐՊԱՍԵՂԻՆԱՑ

Անգլիական եւ ուրիշ ամէն տեսակ առաջնակարգ կերպասներ

ՂԱԼԱԹԻԱ, ՀԱՐԱՃԱՃԻ ՓՈՂՈՑ, ԹԻՒ 36

Մեր վաճառատունէն առեւտուր ընողները բացարձակապէս կրնան վստահ ըլլալ թէ երբեմ չպիտի խաբուին, որովհետեւ մեր անձեղ եւ անյեղլի սկզբունքն է՝

ՊԱՏՈՒԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, ՈՒՂՂԱՄՏՈՒԹԻՒՆ եւ ԲԻԶՈՎ ԳՈՇԱՆԱ

ՏԻԿԻՆՆԵՐ ՕՐԻՈՐԴՆԵՐ

Կ'ՈՒԶԷՔ ՈՐ ՁԵՐ ԳՈՒԼՊԱՆԵՐԸ ՄՆԱՆ ՄԻԾՏ ՆՈՐ

ՄԻԾՏ ՆՈՒՐԲ

ՄԻԾՏ ՓԱՅԼՈՒՆ

Գործածեցէք ՖՕՈՒԹԻՊԼ, ՔԻՄԻԱԿԱՆ ՆԻՒԹԸ

զոր քսելով ձեր գուլպային մաշելու հաւանականութիւն ունեցող տեղերը, կատարելապէս պահած կ'ըլլաք անոր տոկունութիւնը։

ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԹԻՒՆ. Մ. ՊԱՐՈՆԵԱՆԻ

Փառել բոլոր մեծ դեղարաններուն և արդուզարդի իրերէն վաճառող խանութներուն մէջ։

Պոլսոյ Քաղաքապետական թատրոն

ՏՐԱՄԻ ԲԱԺԻՆԸ ԹԷՓԷՊԱՇԻՒ ԹԱՏՐՈՆԻՆ ՄԷՋ

Այս գիշերը ժամը 20ին

Այլամ թագրմը արասքնտա

ՕՓԷՐԷԹԻ ԲԱԺԻՆԸ ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԹԱՏՐՈՆԻՆ ՄԷՋ

Վաղը Գիշեր ժամը 20.30ին

Մասքարա

ՀԱՆԳՍՏԱԲՈՒԺՈՒՄ

ԱԼՏԸՋ ՀԸՔՍԼԻ

Դէմքը և աչքերը բացաւ և սարսափով շուրջը նայեցաւ — մը-թութիւն դարձեալ։ Խարխափելով կոճակը փնտռեց անկողնին քովտաւ, դարձուց և դարձուց, մութը անթափանցելի մնաց։

— Ասունթա, պոռաց։

Եւ յանկարծ, պատուհանին քովակուսին պարտէզին նկարը ցուցուց, տեսնուած՝ մեղմլոյս-ճերմակ, փայլուն, հեղեղանման անձրեւին մէջէն։

— Ասունթա։

Ձայնը մարեցաւ շառաչիւնի մը մէջ որ կարծես իր տանիքին մէջ իսկ պայթեցաւ։

— Ասունթա, Ասունթա՛։

Ահաբեկած՝ գերեզմանային մթութեամբ սենեակին մէջէն դեպի դուռը գնաց։ Ուրիշ բոց մը դրան գունդը ցուցուց։ Բացաւ։

— Ասունթա՛...։

Սանդուխներուն սեւ անդունդին վրայ ձայնը դատարկ հնչեց։

Որոտումը գլխուն վերեւ կը պայթէր դեռ։ Շառաչիւնով և կոտրած ապակիի չաեարտուքով իր սենեակէն պատուհան մը յանկարն բացուեցաւ։ Գաղ հովի հոսանք մը մաղերը վեր հանեց։ Գրասեղանին վրայէն թուղթերու դէզ մը վեր թռաւ և մութին մէջ ճախրող թեւերով պտտեցաւ։ Մէկը ապրող էակի մը պէս դպաւ իր դէմքին և հեռացաւ։ Մուարա սկսաւ պոռալ։ Կոնակէն դուռը ուժով զոցուեցաւ։ Սարսափով՝ սանդուխներէն վար վազեց, կարծես թէ կրունկներուն կցուած էր թշնամին։ Սրահին մէջ հանդիպեցաւ Ասունթային և խսհարարին, որոնք լուցկիներ վառելով իրեն կուգային։

— Ասունթա, լոյսե՛ր...։

— Սեղմեց աղջկան բազուկը։ Միայն որոտումը պատասխանեց։ Երբ ամուկը դադրեցաւ, Ասունթա բացատրեց թէ բոլոր ելեքտրական ցանցերը պայթեր էին և տան մէջ մէկ մոմ չկար։ Ոչ իսկ մէկ մոմ և միայն տուփ մը լուցկի։

— Այն ատեն մութը պիտի մնանք, բաւ ջղայնօրէն Մուարա։

Սրահին պատուհաններուն մէջէն հոսող պարտէզին երեք տարբեր պակերները երեւցան և անյայտացան։ Պատին վրայ հին վենետիկեան հայելիները կեանքի քրթթում մը ունեցան, պահիկ մը բացուող մեռած աչքերու նման։

— Մութին մէջ, կրկնեց Մուարա կէս մը յիմար յամառութեամբ մը։

— Ա՛յ, կոչեց Ասունթա և ձգեց լուցկին որ սկսեր էր մատները այրել։ Որոտումը վրանին ինկաւ մութի մը մէջէն որ աւելի՛ թանձր և աւելի՛ անյոյս կը թուէր լոյսի պակասէն։

Երբ հեռաձայնին զանգակը հնչեց, Թօնինօ իր պանդոկին վարչական սենեակին մէջ նստած՝ թուղթ կը խաղար տանտիրոջ երկու մանչերուն և բարեկամի մը հետ։

— Մէկը կուզէ խօսիլ քեզի հետ, Սինեօր Թօնինօ, բաւ զբոնապանի օգնականը՝ ներս նայելով։ Տիկին մը, աւելցուց. նչանակալից ժպիտով մը։

Թօնինօ մեծաչուք կերպարանք մը առաւ և դուրս ելաւ։ Երբ, քանի մը վայրկեան վերջ դարձաւ, գլխարկը բռնած էր մէկ ձեռքով և միւսովը՝ անձրեւանոցը կը կոճկէր։

— Կը ցաւիմ, բաւ. ստիպուած եմ դուրս ելլել։

— Դո՞ւրս ելլել, բացագանչեցին միւսները թերահաւատօրէն, փեղկերուն երեւէն փոթորիկը կ'ոռնար ջրվէժի նման և վայրագօրէն կը շառաչէր։

— Ո՞ւր, ինչո՞ւ խեղնդ ես։

Թօնինօ ուսերը ցնցեց, իբր թէ հեղեղին մէջ դուրս ելլելը ոչինչ ըլլար, իբր թէ սովոր եղած ըլլար այդպէս ընել։ «Սինիօրա Ֆօրէսթիօրան է, — բացատրեց ան, ատելով զանոնք իրենց հարցուփորձին համար — Թարվինը, խնդրած էր իրմէ անմիջապէս Պէլլօսկուարտօ երթալ։ Ելեքտրական ցանցերը.. տան մէջ ո՛չ իսկ մէկ մոմ... բո որովին մութին մէջ... շատ տակն ու վրայ... ջիղերը...։

(Շար.)

ԷՐՎԻԼ ԿՕԼՏ

0.08 մ. ածելիի շեղբերը ձեր դէմքերը չեն զառամեցներ

ԼՈՅԴ ԹՐԻԷՍԹԻՆՈ
LLYOD TRIESTINO

ՄԵԿՆՈՒՄ

ՍԵԼԻՍԻՍ.

Բշ., 9. Նոյ. ժամը 17 ին դէպի Իզմիր, Սելանիկ, Փիրէ, Փաթրաս, Նափոլի, Մարսիլիա, Ճենովա

ԱՊՊԱԶԻՍ.

Դշ., 11 Նոյ. ժամը 17ին դէպի Պուրկազ, Վառնա, Գոսթանցա։ Սուլինա, Կալաց, Իպրա-յիլ։

ՃԼԼԵՕ

Եշ. 12 Նոյեմ. ժամը 20ին Ղալաթիոյ քարափէն դէպի Փիրէ, Պրինտիզի, Վենետիկ, Թրիէսթէ։

ԳԱՄԲԻՏՕՃԼԻՕ

Եշ., 12 Նոյմ. ժամը 17ին դէպի Պուրկազ, Վառնա, Գոնսթանցա,

ԱՍԻՐԵԱ

Դշ., 4 Նոյմ. ժամը 17ին դէպի Գավալա, Սելանիկ, Փիրէա, Պրինտիզի, Վենետիկ, Թրիէսթէ։

Աւելի մանրամասն տեղեկութիւններու համար դիմել Լոյտ Թրիէսթինոյի ընդհ. Գործակալութեան. Մէրքէզ, Ըրխթըմ խան, Կալաթա, թէլէֆոն 44877 8 9 և կամ Բերայի ճիւղը Կալաթա Սէրայ թէլ. 44656։

Գործակալութիւնս հոլանտական շոգենաւային ընկերութեան միջոցաւ եւ կապ պահելով հոլանտական ընկերութեանց հետ պատրաստ է. «Աշխարհի բոլոր նաւահանգիստներու» համար ապրանքներ ընդունիլ և փոխարէն ուղղակի քօնոսոմանտալ։

DEUTSCHE LEVANTE LINIE
G. M. B. H.
HAMBURG

Deutsche Levante-Linie Hamburg A-G, Hamburg.
Atlas Levante - Linie A-G. Bremen

Կանոնաւոր երթեւեկ Համպուրկի, Գրէմի, Անվէրսի, Պոլսոյ, Սեւ ծովու միջեւ և վերադարձ։ Համպուրկէն, Գրէմէնէն Անվէրսէն և Պոլիս սպասուած շոգենաւեր.—

Milos » այժմ Պոլսոյ մէջ
Morea Նոյ. 12ին
Macedonia Նոյ. 14ին

Մօտակայ մեկնումներ դէպի Պուրկազ, Վառնա, Գոսթանցա

Macedonia » Նոյմ. 20ին

Մօտակայ մեկնումներ Պոլսէն դէպի Համպուրկ. Գրէմ, Անվէրս և Ռոթէրտամ

Derinje բեռ կ'առնէ Նոյ. 5—7
Heraclea բեռ կ'առնէ Նոյմ: 8ին
Akka 9 Նոյ.
Kiel բեռ կ'առնէ Նոյ. 10ին
Milos բեռ կ'առնէ Նոյ: 15ին

ԾԱՆՑԻՆ ՃԱՄԲՈՐԴՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ԷԿՐԱՅ ՃԷՓԼԻՆՈՎ

Ուղղակի քօնէսմանտներ և ճամբու տոմսակներ, ոչխարհի բոլոր նաւահանգիստներուն համար։

Աւելի կարգի տեղեկութեանց համար դիմել Ցէօյչ Լէվանթ Լոյդի Թուրքիոյ շոգենաւային գործակալութեան Գալաթիա, Ցովակիմ-ան խան, հեռ. 40319։—40764

ՖՐԱԹԷԼԼԻ ՍՊԷՐՔՕ
FRATELLI SPERCO

Կալաթա, մաքսատան դէմը։ Խիւտավէնտիկեար խան, Թէլէֆոն 44792։
«Հոլանտական Շոգենաւային Ընկ.»

ՄՍԹԷՐՏԱՄ

Արտածման սպասարկութիւն

Մօտաւոր մեկնուս դէպի Անվէրս, Ռոթէրտամ, Ամսթէրտամ, Համպուրկ։

Bacchus բեռ կ'առնէ 15—19 հոկտ.
Ulysses » 27—31 հոկտ.
Trajanus » 1-5 Նոյ.

Գիտերու վրայ մանաւոր շոգենաւային սպասարկութիւն. Հռենոսի և Մայնի բոլոր նաւահանգիստները։

Ներածման սպասարկութիւն Ամսթէրտամէն կ'սպասուին

Ulysses հոկտ. 19ին
Trajanus հոկտ. 31ին

Ամսթէրտամէն մօտակուտ մեկնում

Trajanus հոկտ. 14ին
Hercules հոկտ, 21ին
Tiberius հոկտ. 28ին

Nippon Yusen Kaisha Tokyo
ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ

Ուղղակի սպասարկութիւն Եոքոհամայի, Քոպի, Տէյրէնի, Զինկթաոյի, Շանկհայի, Հոնկ-Քոնկի, Ինկաբուրի, Գոլոմպոյի, Սուէզի, Բոսթ Սայիտի, Պէյրութի և Պոլսոյ միջեւ։

Պիրէոն, Մարսիլիա, Պարչէլոնա, Վալէնսիա, Լիվրբուլ և Կըլասքո։

Lima Maru Նոյ. 18ին
Toyooko » Դեկտ. 18ին

Compagnia Italiano Turismo

Իտալական Թուրիզմօ (CIT) նաւային ընկերութիւնը կը հայթայթէ երկաթուղիի, շոգենաւերու եւ օդանաւերու տոմսակներ աշխարհի բոլոր քաղաքներու համար։

Զրի տեղեկութիւններ կը հայթայթէ, կ'ապահովէ պանդոկի սենեակներ և պակաժներու առաքումներով ապահովութիւնը կ'ստանձնէ։

Հարիւրին 50 զեղչ իտալական երկաթուղիներու վրայ։

Դիմել ՖՐԱԹԷԼԼԻ ՍՊԷՐՔՕ Կալաթա, Խիւտավէնտիկեար խան,

Ընկերութիւնը որ Սիթ ընկերութեան ներկայացուցիչն է, Եւրոպայի բոլոր քաղաքներու համար կուտայ երկաթուղիի տոմսակներ և խառն տոմսակներ ծովային ցամաքային Պոլիս-Փարիզ և Պոլիս-Լոնտոն գիծերու համար։

Sahibi ve yazı işleri müdürü
HOREN CAMCİYAN

Basıldığı yer
ARTUN Basımevi: Galata Billur sokak No. 10

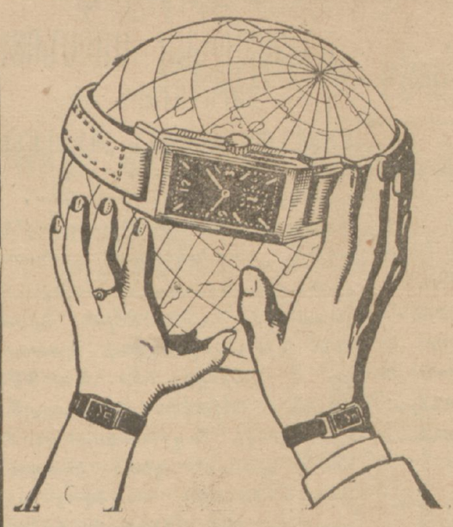

ՄԹԵՐԱՏԷՐ
ՌԻՔԱՐՏՕ ԼԷՎԻ

Սուլթան համար, Հավուզլու խան, թիւ 1, Իսթանպուլ

Դարերէ ի վեր ժամագործութեան ժարզին մէջ կատարուած բոլորնուաճումները

ճշդապահութիւն, ամրութիւն, վայելչութիւն, գին

ամփոփուած են

ՄՕՎԱՏՕի

նախապատուելի ճշմարիտ ժամացոյցներուն մէջ։

157 դիտարանի առաջին պարգև ստացած է

ՁԻՑՆԷԹ
ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ
Է. ԷՎՄՕ ՓԻՏԻՍ

Սուլթան համամ, Մաքուլեան խան թիւ 45

Անգարա, Մ. Քարամէթ—Անաֆարթալար ճատտէսի և բոլոր լաւ ժամագործներու մօտ մը կը գտնուի

ՈՒԾԴՐՈՒԹԻՒՆ

«Գազանճ»ի, ժառանգական, կալուածական, էվգաֆի տուրքի գործեր, «ֆէրաղ»ի, «վէֆաէն ֆէրաղ»ի, «ինթիգալ»ի, ժառանգական գործեր, ամէն տեսակ առնելիքներու և մուրհակներու գանձում և հետապնդում Անգարայի և Իսթանպուլի պետական պաշտօնատանց մէջ։

ԽՈՐՀՐԴԱԿՑՈՒԹԻՒՆՔ ԶՐԻ

Դիմել՝ ՄԱՆՈՒԿ ՎՐԱՄՇԱՊՈՒՀԻ

ԱՄԷՆ ՕՐ ԺԱՄԸ 12էն 14 ԵՒ 16էն 17

Իսթանպուլ, Պահչէ Գափու, Նախկին Ռահվանճիլէր, Պէրկիրճիլէր փողոց, Շիրին խան, 3րդ յարկ, թիւ 10, ճիշդ Պիրինճի Վաղըֆ խանին դիմացը։

ԿԷՏԻԿ ՓԱՇԱ ԶԱՐՇԸ ԳԱԲՈՒ — ՍԻՆԷ ԱԶԱՔ — ԿԷՏԻԿ ՓԱՇԱ ԶԱՐՇԸ ԳԱԲՈՒ

ՆՈՐ ԵՂԱՆԱԿԻ ԲԱՑՈՒՄԸ

1.- Մահուան հրեշտակը

2.- Քէն Մայնար լրտես

3.- Միքի Մաուզ

ՅԱՌԱՋԻԿԱՅ ՇԲ. ՀՈՒՐԻ ԹԱԳՈՒՀԻՆ

PASTIL FOR PASTIL FOR PASTIL FOR PASTIL FOR PASTIL FOR

ԲԱՍԹԻԼ ՖՕՌ
ԳՈՐԾԱԾՈՂՆԵՐԸ

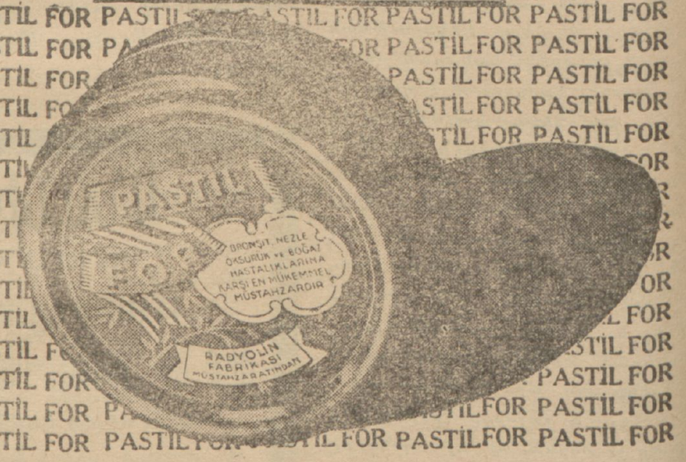

Հարբուխի, հազի չունչի նեղութեանց՝ չեն դանուիր, իրենց ձայնի չեն ժարիր, շնչերակները չեն հիւանդանար, կոկորդին չի ցաւիր։

Անմուն անցուցած գիշերները

Մի՛ մոռնաք միշտ քանի մը քաչէ կրիփին պահել ձեր տան մէջ, գործածելու համար զիշերը յանկարծ բռնեն ակռայի և գլխու ցաւերը, առանց սիրտին դպչելու և ստամոքսն ու երիկամները յոգնեցնելու։

GRiPiN

ՌԱՏԻՕԼԻՆ

Պայանը այնքան զոհ է ՌԱՏԻՕԼԻՆԷՆ որ չի կրնար ուրիշ ոևէ ակռայի խիւս գործածել։ ԵԹԷ կ'ուզէք ունենալ մարգարիտի նման ճերմակ, փայլուն, գեղեցիկ և առողջ ակռաներ, դուք ալ միշտ ՌԱՏԻՕԼԻՆ գործածեցէք. մի մոռնաք որ հարկ է օրական երկու անգամ, առտու իրիկուն, խոզանակել ձեր ակռաները։

RADYOLiN

ՄԻԾԷԼ ԶԷՎԱՔՕ

ԻԶԱՊՕ ԹԱԳՈՒՀԻՆ

ԼԵ.

ՈՃԻՐԻՆ ԱՌՏՈՒՆ

—Զարմանալի է ասիկա, կ'ըսէր ինքնիրեն՝ տասներորդ չիշը խմած ատեն, կ'ըսեն թէ գինին զաղաբարներ կը ստեղծէ։

Ես ալ յաճախ դիտած եմ այս ճշմարտութիւնը։ Պէտք է գինովնամ, ճիշդ ինչպէս երբ Նոյ նահապետ առաջին անգամ խմեց խաղողին հիւթը։

Եւ սակայն պէտք է ազատել այդ ազնիւ կոյսը, զոր կը համարձակիմ սիրտս խորէն սիրել, և կամ պէտք է ինքզինքս նկատեմ դաւաճան մը, Անգլիացի մը, աւազակ մը, անզգամ մը, վատ մը...։

«Էյ՛ ուրեմն, ըսաւ, հառաչ մը արձակելով, կը մնայ անձամբ երթալ և վտանգի տակ դնել կեանքս, ոսկորներս, մորթս, կոկորդս, վերջապէս ինչ թանկագին բան որ ունիմ այս անցաւոր աշխարհին մէջ։

Կրէնկօնէօմ ոտքի ելաւ, իր մտածումներէն և որոշումներէն խորապէս տխրած։

Ըսինք թէ ոտքի ելաւ Օտէթը պաշպանելու երթալու համար,

Ճշմարտութիւնը ծածկել պիտի ըլլար ըսելը թէ ժագմէն խանդավառութիւն կը դնէր իր չարժումներուն մէջ։

Թիպօ լը Բունկոը տեսաւ անոր լալը, և խնդալով աեոր մօտեցաւ։

—Հէ՛յ բարեկա՛մ, ըսաւ, ձեր գինին մէջ ալի ջո՞ւր կը դնէք։ Ասիկա մահացու մեղք է։

—Աւա՜ղ վարպետ Թիպօ, ես կուլամ մօտալուտ մահս։

Բարի Թիպօ քիչ մնաց հեղձամահ պիտի ըլլար, այնքան խնդուք պատճառած է իրեն այս խօսքը։

—Բէռինէ՛, Բէռինէ՛, չո՛ւտ չիչ մը բեր վարպետ Կրէնկօնէօրի՝ որ կը տկարանայ։

Շիշը բերին և ասոր վրայ Կրէնկօնէօր կրկին նստաւ։

—Խե՛ր ն անիծած, ըսաւ Թիպօ, ինչու համար կուզէք մեռնիլ։

Թողէ՛ք այդ մտածումները։

Կեանք մը միայն ունինք։

Եւ պէտք է ապրին։

—Արդարեւ... մտածեց Կրէնկօնէօր։

Ու սկսաւ առանձին խմել՝ այն յոյսով թէ վերջապէս պիտի կրնայ լաւ գաղափար մը գտնել։ Հինգերորդ չիչին ատենները։ պատերազմաչունչ նոպայէ մը բռնուեցաւ։

Ա՛լ հիմա խնդիրը Սէն Բօլ Ապարանք երթալով Օտէթի սպառնացող վտանգը ազդարարելու մէջ չէր կայանար...։

Կրէնկօնէօր երազեց որ ռազմադաշտ կը հասնէր ճիշդ այն պահուն, ուր չորս սուսերամարտիկները կը խոյանային Շանտիվէնի վրայ, ինքը որ զանոնք վախուստի կը մատնէ, և երեւակայութիւնը ա՛յն քան զօրաւոր եղաւ որ կրկին ոտքի ելաւ, բայց այս անգամ մարդասպանի դէմքով, ձեռքը սուրին երախալին և հարուածներ տալով գլխուն։

Իր խոհանոցին խորէն, Թիպօ լը Բուանկոը տեսաւ այս պատերազմական ցոյցերը, և վեհաշուք արագութիւնով մը վազեց։

—Հէ՛յ, բարեկամ, գոչեց աւելի կամ երբեք ծիծաղելով։

Միթէ գլուխնիդ խորտակելո՞վ է որ սկսաք մեռնիլ։ Աւելի աղէկ է որ սա շիշը կոտրէիք։

—Ո՛չ ըսաւ Կրէնկօնէօր, կ'ուզեմ օգուտ քաղել այն քաջասրտութենէն, զոր այս զիշեր կը զգամ մէջս ատոնց բոլորն ալ ստակեցնելու համար։

—Հօ՜ հօ՜։ Իմ գիշերս ստակեցուցէք։ Իսաղեցա՞ք։ կատղեցա՞ք։

—Շիշե՞ր։ Ո՛չ։ Արի՛ւն կ'ուզեմ ես։

Մի՛ բռնէք զիս, վարպետ Թիպօ, կ'ուզեմ մեռնել զանոնք։

Թիպօ բնաւ չէր բռներ Կրէնկօնէօրը, որ սեղանին կը քաշուբռտուէր։

—Է՛հ, ըսաւ պանդոկապետը, որուն կլոր երեսը կնճռեցաւ, ո՞վ կը մտածէ բռնել ձեզ։

Դացէ՛ք, դացէ՛ք, բայց նախ հաշիւնիդ վճարեցէք։

Վազեցէ՛ք, բռնեցէք, անոնց փորերը ճեղքեցէ՛ք, անոնց քիթն ու ականջը կարեցէք։

Կրէնկօնէօր դարձեալ նստաւ, և լուրջ ձայնով մը ըսաւ։

—Է՛հ, այլեւս պիտի մեռցնեմ զանոնք, որովհետեւ հիմա գտա՛յ։

(Շար.)